

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/980/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

350/2013. (XI. 26.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2012. december 13-án előterjesztett **panaszát** a 2013. november 26-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – Gy. városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre egyrészt nem került sor, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem volt megállapítható.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos a 2012. december 13-án elektronikus úton, illetve a 2012. december 14-én postai úton előterjesztett beadványában előadta, hogy a [...] Hajszalomban dolgozott, mint műkörmös. A tulajdonos, S. L. 2012. december 5-én délután 13 óra előtt pár perccel telefonon felkereste a panaszos, mivel a hajszalomból eltűnt kb. 3.000.000 Ft értékű póthaj. Ezt követően a panaszos azonnal a szalonba ment, ahova kb. 13 óra 15 perc magasságában megérkeztek a rendőrök is, akik a helyszínen meghallgatták a panaszost az esetről. A panaszos – együttműködve a hatósággal – ott is elmondta, hogy nincs tudomása arról, hogy ki vihette el a szóban forgó póthajat.

Ezt követően 13 óra 30 perc körül az intézkedő rendőrök előállították a panaszost a rendőrkapitányságra, ahol az értékeit elvették és egy zárt szekrényben helyezték el, majd bekísérték egy szobába és azt mondták neki, hogy amíg T. J. r. szds. nem ér rá, addig ott kell várakoznia, zárt ajtó mögött.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

Mindezeket követően csaknem három órán át ebben a helységben várakozott a panaszos, hogy végre valaki kihallgassa, azonban erre csak 16 óra 40 perckor került sor, amikor is tanúként hallgatták meg.

A panaszos utal a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 33. §-ára, amely meghatározza az előállítási okokat. Álláspontja szerint vele szemben egyik feltétel sem teljesült, hiszen már a szalonba történő kiérkezésükkor is előadta a rendőröknek, hogy nem tudja mi történt a szóban forgó póthajakkal, így nem volt megfelelő gyanújuk az előállításhoz. A fentiekén túl megjegyzi még, hogy ha még feltételezzük is, hogy meg volt vele szemben a gyanú, akkor miért tanúként hallgatta meg a rendőrség. Ha pedig már eredetileg tanúként kívánták meghallgatni, akkor viszont a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján nem állíthaták volna elő.

A fentiekén túl sérelmezi még a panaszos, hogy majdnem öt órán keresztül a rendőrség épületében tartották. A kihallgatás után, amelynek a jegyzőkönyv tanúsága szerint 17 óra 5 perckor lett vége, csak 18 óra 25 perckor engedték el. Álláspontja szerint semmilyen indoka nem volt arra a rendőrségnek, hogy a kihallgatás után még 1 óra 20 percen keresztül a kapitányságon tartsa.

A panaszos hivatkozik továbbá a büntetőeljárásról szóló 1998. XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 126. § (2) bekezdésére, valamint a 127. § (1) bekezdésére, amelyek kimondják, hogy: az őrizetbe vétel szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény megalapozott gyanúja - különösen tettenérés - esetén rendelhető el, feltéve, hogy a terhelt előzetes letartóztatása valószínűsíthető. Az őrizetbe vétel elrendeléséről és megszüntetéséről a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság határoz.

A panaszos álláspontja szerint esetében az őrizetbe vételhez szükséges megalapozott gyanú nem állt fenn, illetve az őrizetbe vételről határozat nem született. A fentiekén túl megjegyzi még, hogy ha előállítás történt, akkor miért arról adott ki igazolást a rendőrség, hogy személyi szabadságot korlátozó intézkedés foganatosítása miatt tartózkodott a kapitányságon.

Mindezek alapján kérte a Testület vizsgálatát.

2) A panaszos csatolt a beadványához az előállítás időtartalmáról részére kiadott igazolást, eszerint a panaszos előállítására az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján került sor és 2012. december 5-én 13 óra 30 perctől 18 óra 25 percig tartott. Az intézkedés alatt sérülése vagy panasza nem keletkezett.

3) A panaszos szülei 2012. december 18-án elektronikus levélben közölték a panaszossal indult eljárás ügyszámát, illetve egy korábbi, december 17-én ismeretlen címzettnek eljuttatott panaszlevelükre hivatkoznak, amelyet a mellékelt levéllel kívántak kiegészíteni.

A panaszos szülei a rendőrkapitánynak címzett levelükben sérelmezték, hogy 2012. december 6-án bementek beszélni a lányuk ügyében T. J. r. századossal, aki a lányukat kemény drogfogyasztóként írta le és hol gyanúsítottként, hol tanúként beszélt róla, illetve a lányuk barátjáról kérdezgette őket. A panaszos szülei szerint gyermekük ugyan kipróbálta a drogot, de nem kemény drogfogyasztó, dolgozik és józan életet él.

4) A panaszos 2013. január 23-án kelt elektronikus úton megküldött beadványában előadta, hogy a szülei panaszt tettek a rendőrkapitánynál a 2012. december 6-án történtek miatt. A

panaszos csatolta a levelet és a kapitány válaszát is. (Ennek részletes ismertetésétől a Testület eltekint.)

A panaszát pedig kiegészítette azzal, hogy amikor a kapitányságon tartózkodott, a rendőrök „Naomi Campbellnek” és „néger leányzónak” hívták édesapja afrikai származása miatt. Sérelmezte továbbá, hogy a tanúkihallgatás során nem kapcsolhatta be a telefonját, noha legjobb tudomása szerint nem lehet egy tanút a külvilágtól elzárni.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) H. Cs. r. ezredes, a Gy. városi Rendőrkapitányság vezetője 2013. január 15-én kelt átiratában előadta, hogy 2012. december 5-én Gy. városban, a [...] Szépségszalonból tettes bejelentés a Gy. városi Rendőrkapitányság ügyeletére, miszerint 2012. november 29-e 12 óra és 2012. december 5-e 12 óra közötti időben ismeretlen tettes eltulajdonított az üzletből egy póthajakat tartalmazó bőröndöt. A helyén pedig egy másik, hasonló színű, de üres bőrönd volt ott elhelyezve. A lopással okozott kár 3.000.000 Ft.

A rendőri intézkedés során beszerzett elsődleges információk alapján felmerült a gyanú, hogy a Szalonban egy hónapja manikűrösként dolgozó panaszos a bűncselekmény elkövetésével összefüggésbe hozható, ezért az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pont alapján őt a Gy. városi Rendőrkapitányságra előállító helyiségébe előállították. Az intézkedés megkezdése előtt az intézkedő rendőrök az Rtv. 20. § (2) bekezdés alapján nevüket, azonosító számukat, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölték, az előállítás okáról, várható időtartamáról, panasztételi jogáról nevezettet felvilágosították, aki az előállítása során úgy nyilatkozott, hogy sérülése nincs, az előállítás ellen panasszal nem élt, a nyilatkozatot saját kezűleg aláírta.

Az intézkedést a rendőrök Gy. városban, a [...] Hajszalomban kezdték meg, ahonnan az egyik alkalmazott P.-H. K. tett bejelentést. A helyszínre érve felvették a kapcsolatot S. L. V. üzletvezetővel, aki elmondta, hogy külföldön vásárolt póthajakat 3 millió forint értékben, melyet egy nagy méretű piros utazótáskában tárolt az üzletben hátsó részében, amit a panaszos kb. 1 hónapja bérelt. V. B. M. M. alkalmazott észlelte, hogy egy az eredetihez hasonló utazótáska volt elhelyezve az üzletben, amely nem tartalmazott semmit. Az alkalmazottak elmondták, hogy amikor a panaszos egyedül tartózkodott a szalonban, akkor tűntek el a póthajak. A panaszos a bűncselekmény elkövetését tagadta. A helyszínre érkező intézkedő parancsnok szintén meghallgatta az üzletben tartózkodó személyeket, majd - figyelemmel a helyszínen megállapított elsődleges adatokra, a helyszín sajátosságaira, a sértett nyilatkozatára és a biztonsági rendszer adataira - utasítást adott nevezett előállítására, melyet a járőrök egy hátsó helyiségben közöltek a panaszossal, ahol egyedül tartózkodott.

A panaszossal folytatott intézkedés nyugodt, kulturált hangnemben zajlott, a rendőrök az eltulajdonított tárgyak vonatkozásában kérdezték, az általa elmondottakat az intézkedő parancsnok tanúkihallgatási jegyzőkönyvben rögzítette.

A panaszossal szemben kényszerítő eszköz alkalmazására nem került sor, a ruházat átvizsgálást pedig – a nemére való tekintettel - az előállító helyiségben hajtotta végre az

ügyeletvezető-helyettes. A ruházat átvizsgálására az Rtv. 31. § alapján, illetve az előállító helyiségben magánál nem tartható tárgyak kiszűrése miatt került sor, melyről letéti jegyzőkönyv készült. A panaszos a tőle átvett készpénzt és értékeket hiánytalanul visszakapta.

A panaszost tehát a rendőrök 2012. december 5-én 13.30 órakor vonták intézkedés alá, majd a Gy. városi Rendőrkapitányság előállító helyiségben helyezték el, ahol 14 óra 40 perc és 16 óra 30 perc között tartózkodott. Részére az Rtv. 33. § (4) bekezdésében meghatározott tájékoztatás (igazolás), illetve nyilatkozat kiadásra került, tanúkihallgatása 16 óra 40 perc és 17 óra 5 perc között zajlott.

Az előállítás ideje alatt a bűnügyi osztály az alábbi eljárási cselekményeket fogatosította:

- 15 óra 1 perc – 15 óra 33 perc: S. L. tulajdonos feljelentési jegyzőkönyvének felvétele
- 15 óra 55 perc – 16 óra 10 perc: S. H. alkalmazott tanúkihallgatása
- 15 óra 56 perc – 16 óra 23 perc: M. B. alkalmazott tanúkihallgatása
- 16 óra 40 perc – 17 óra 5 perc: a panaszos tanúkihallgatása.
- 17 óra 14 perckor történt meg a jegyzőkönyv RZs Neo hitelesítése. Ezt követően a szükséges ügymenet - nyomtatás, jegyzőkönyv megismerése és aláírása - kb. 25 percet vett igénybe, 17 óra 40 percig.

A kihallgatási jegyzőkönyv aláírását követően a szolgálatban lévő intézkedő parancsnok – mivel szolgálati ideje 18 órakor lejárt – a szolgálatba lépő, tapasztaltabb parancsnokkal meg kívánta beszélni a szükséges intézkedéseket, elsősorban, hogy a rendelkezésre álló adatok alapján szükséges-e az előállított folytatólagos tanúkenti, esetlegesen gyanúsított ki hallgatása, illetve más – az ügy szempontjából releváns – személyek kihallgatása, szembesítése. A szolgálatba lépő parancsnok áttanulmányozta a rendelkezésre álló adatokat, melyek alapján úgy döntött, hogy az eljárásban aktuálisan a panaszos további kihallgatása nem szükséges.

Ezután az előállítás időtartamáról a panaszos megkapta az igazolást, melynek adatai szerint nevezett 13 óra 30 perc és 18 óra 25 perc közötti időben személyi szabadságot korlátozó intézkedés fogatosítása miatt a Gy. városi Rendőrkapitányság épületében tartózkodott. A panaszos az általa kitöltött nyilatkozat alapján az előállításáról kiértékelést nem kért, azon senkit nem jelölt meg, jogorvoslati lehetőségéről a nyilatkozat kitöltésekor szerzett tudomást.

Az ügyben a feljelentés alapján ismeretlen tettes ellen indult büntetőeljárás, amely jelenleg is folyamatban van.

2) O. L. r. alezredes 2013. január 7-én kelt jelentésében előadta, hogy megvizsgálta a panaszos beadványát és megállapította, hogy a Gy. városi Rendőrkapitányság nyomozást rendelt el ismeretlen tettes ellen, mivel valaki a 2012. november 29-e 12 óra és 2012. december 5-e 12 óra közötti időben, a [...] Szépségszalon üzletéből egy bőröndben elhelyezett póthajakat tulajdonított el 3.000.000,- Ft értékben oly módon, hogy annak helyére egy másik, hasonló színű, de üres bőröndöt rakott.

A helyszínen történt rendőri intézkedés során S. L. az egyik alkalmazottjára, a panaszosra terelte a gyanút a lopás tekintetében, mivel az üzlet beléptetési kódjai és az elkövetés

módszere alapján neki volt lehetősége és módja a póthajak üzletből való kijuttatására. Ezek figyelembe vételével a panaszost a járőrök a Gy. városi Rendőrkapitányságra - bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt - előállították.

Amíg kapitányságon a sértettől feljelentési jegyzőkönyvet vettek fel, és az üzletben dolgozókat tanúként hallgatták ki, addig a panaszos az egyik irodában várt. Erre a tanúvallomásokban és az adatgyűjtés során felmerülő bizonyítékok összesítése miatt volt szükség, de a megalapozott gyanú az elsődleges információk alapján nem állt fent, így ennek hiányában a panaszos is csak tanúként lett kihallgatva.

T. J. r. százados az ügyben intézkedő parancsnoki feladatkörét látta el. Mivel S. L. a bűncselekmény elkövetésének gyanúját a panaszosra terelte, ezért az intézkedő rendőrök az előállítás mellett döntöttek, így nem veszélyeztették a nyomozás eredményességét. Az előállítás 13 óra 30 perckor kezdődött, melynek törvényes határideje 8 óra időtartam, és szükség esetén 4 órával meghosszabbítható, azaz a panaszost 21 óra 30 percig (esetlegesen + 4 óra) törvényesen tarthatták volna előállításban a Gy. városi Rendőrkapitányságon.

A panaszlevélből megállapítható, hogy a panaszos az előállítás és az őrizetbe vétel fogalmával nincs tisztában. Az előállítás rendőri intézkedés, melyet a rendőr a helyszínen foganatosít, az őrizetbe vétel pedig kényszerintézkedés, melynek elrendeléséről és megszüntetéséről a nyomozó hatóság, a bíróság és az ügyész határozatot hoz.

A panaszos tekintetében az előállítás, és az arról szóló igazolás megfelel a törvényi követelményeknek.

Tekintettel a fentiekre a r. alezredes szerint T. J. r. százados szakszerűen és törvényszerűen járt el, így ellene fegyelmi eljárás indítását nem javasolja.

3) R. T. r. őrm. és H. Z. r. főrm. 2012. december 5-én kelt jelentésükben előadták, hogy aznap szolgálatuk teljesítése során 13 óra 30 perckor az ügyeletvezető utasítására megjelentek a [...] Hajszalonnál, mert onnan bejelentés tett P.-H. K., a [...] Hajszalón alkalmazottja, miszerint ott lopás történt. A helyszínre érve a rendőrök felvették a kapcsolatot az üzletvezetővel, S. L. V-vel, aki elmondta, külföldön vásárolt 3 millió Ft értékben fekete és sötétbarna színű „póthajakat”, melyeket egy nagyméretű piros színű zipzáras utazótáskában tárolt az üzletben. Fent említett tárgyak 2012. november 29-én 13 óra 30 perckor még megvoltak, mivel használta őket. A bejelentés napján V. B. M. M. észlelte, hogy az eredetihez hasonló utazótáska található az üzletben, amit kinyitva azt tapasztalta, hogy a táska nem tartalmaz semmit. Ez után a bőröndöt tüzetesebben átvizsgálták és megállapították, hogy az egy számukra ismeretlen utazótáska. Az üzletvezetője elmondta, hogy a „póthajak” egyedi rögzítéssel és fonással szabadon voltak elhelyezve a táskában, amiről az üzletben dolgozó személyzet tudomással rendelkezett. Állítása szerint a táska, amelynek értéke kb. 3000 Ft mindvégig felügyelet alatt volt, kivéve 2012. november 29-én 13 óra 30 percet követő időszakot, mivel akkor ő és az alkalmazottak, a panaszos kivételével elhagyták az üzlethelyiséget. Véleménye szerint ezen a napon cserélhették ki a bőröndöt. Az elektromos ajtónyitó szerkezet a [...] Security-val áll összeköttetésben, ami erre a napra 17 óra 14 perckor és 17 óra 15 perckor jelzett ajtónyitást és zárást.

A rendőrök a helyszínen meghallgatták a panaszost, aki elmondta, hogy az említett napon valóban egyedül tartózkodott az üzletben a délután folyamán. Eközben összesen 2 vendége volt. A többszöri ajtónyitást az üzletzárás idején noteszének otffelejtésével magyarázta. Állítása szerint a bőröndhöz ő nem nyúlt, de tartalmával tisztában volt. A lopásról egyebet elmondani nem tudott.

A tulajdonos megjegyezni kívánta a helyszínen, hogy alkalmazottja, a panaszos a napokban jelezte irányába, jelenlegi barátja feltehetően kábítószerrel kapcsolatos ügyekbe keveredett, ezért szükségük lehetett hirtelen nagy mennyiségű készpénzre.

A rendőrök a történeteket jelentették az ügyeletnek, majd a helyszínre érkező T. J. r. szds.-ral, az intézkedő szolgálat vezetőjével egyeztetve a panaszost a Gy. város Rendőrkapitányságra sérülés- és panaszmentesen bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt előállították további intézkedés megtétel céljából. Egyebeket nem tudtak a helyszínen megállapítani.

4) Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszost 2012. december 5-én 13 óra 30 perckor az Rtv. 29.§ (1) bekezdés alapján igazoltatták, az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján ruházatát átvizsgálták, és az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján a rendőrkapitányságra előállították.

A jelentés az események rövid leírásaként rögzíti, hogy aznap 13 óra 30 perckor az ügyelet utasítására jelentek meg a [...] Hajszalonnál, mert onnan lopásról tettek bejelentést. Az üzletben intézkedés alá vonták a lopás feltételezett elkövetőjét, a panaszost, akit a helyszínre érkező T. J. r. szds. intézkedő parancsnokkal egyeztetve 14 óra 20 perckor a szolgálati gépjárművel a Gy. városi Rendőrkapitányságra előállították bűncselekmény gyanúja miatt további intézkedés lefolytatása céljából. A panaszost 14 óra 40 perckor a rendőrkapitányság I-es számú objektumának előállító helyiségében sérülés- és panaszmentesen helyezték el. Az intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdés szerinti tájékoztatót az előállítás okáról és az igazolást az előállítás időtartamáról a panaszos megkapta. Az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatban a 19/1995 (XII. 13.) BM rendelet 2. § (8)-(9), 19/1996 (VIII. 23.) ORFK utasítás 36/A alapján a jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatót megkapta.

5) A Nyilatkozat elnevezésű, a panaszos által aláírt, 2012. december 5-én 14 óra 45 perckor kelt irat szerint a panaszos úgy nyilatkozott, hogy sérülése nincs, kiértékelést nem kért, az intézkedéssel szemben panasszal nem élt.

6) A letéti jegyzőkönyv rögzíti, hogy a panaszostól készpénzt, a telefonját, illetve annak Sim kártyáját és a személyi igazolványát vették letétbe a rendőrök.

7) A panaszos tanúmeghallgatásáról szóló jegyzőkönyv rögzíti, hogy a panaszos meghallgatása 2012. december 5-én 16 óra 40 perctől 17 óra 5 percig tartott.

A panaszos elmondta, hogy a [...] Hajszalomban dolgozik, mint manikűrös. Az üzlet hátsó részében lévő helyiség felét bérlti 2012. november 5-e óta. Napi szinten változó 4 órás munkaidőben dolgozik. Állandó vevőköre van, akik telefonos egyeztetés alapján jelentkeznek

be hozzá. A panaszos elmondta, hogy 2012. november 29-én csütörtökön reggel 11 órától dolgozott, folyamatosan érkeztek hozzá a vendégek. 14 óráig együtt dolgozott a fodrász kollégákkal, akik ekkor hagyták el a szalon területét. 14 órától volt vendége és 18 óra körüli időben végezhetett. A tulajdonos aznap meghívta a lakásába, hogy a kollégákkal együtt vacsorázzanak. Az üzletet a L. kódjával zárta be, de pár percen belül vissza kellett mennie, hogy a naptárát bent felejtette, így újra be kellett kapcsolnia a riasztót.

A panaszos elmondta, hogy pénteken egész nap dolgozott, a hétvégén nem volt vendége, hétfőn pedig ő nyitotta az üzletet szoláriumban leadott kulccsal. Kedden 11 órakor érkezett, majd 17 órakor távozott. A panaszos tudta, hogy abban a helyiségben, ahol dolgozik, vannak a tulajdonos póthajai, de ahhoz soha nem nyúlt. A bőrröndöt csütörtökön látta, mikor a kollégák vettek ki belőle haját, azóta nem figyelte, hogy azt ki, mikor nyitogatta. Tudomása szerint a bőrrönd csukott állapotban, de nem zárva volt.

A panaszos elmondta, hogy a keddi napon érkezett hozzá, P. A. (akiről csak annyit tud, hogy Ausztriába ment dolgozni, kb. 25 év körüli lehetett), akinél egy bőrrönd volt, akkor járt nála először. Egy utazóbőrrönddel jött, hogy mi volt benne, azt a panaszos nem tudja. A bőrrönd színe fekete-piros volt. A panaszos megcsinálta a körmeit, majd a vendég arra kérte, hogy egy pillanatra hagyja egyedül, mert át akar öltözni. Ez ugyanaz a helyiség volt, ahol a póthajas bőrrönd is volt. Valóban átöltözött, a panaszos mindössze 3 percre hagyta egyedül, a farmernadrágját cserélte le egy nercharisnyára. A panaszos megadott két számot, ezek valamelyikén jelentkezett be hozzá a vendég.

Arra vonatkozóan nem tudott nyilatkozni a panaszos, hogy a hajakat ki vihette el. A panaszos lemondta még, hogy a barátja még sohasem volt az üzletben.

8) H. Z. r. főrm. 2013. január 10-én kelt kiegészítő jelentésében előadta, hogy 2012. december 5-én az ügyeletvezető utasítására R. T. pr. r. őrm.-rel szolgálati egyenruhában szolgálati gépjárművel ment a Gy. városi [...] Hajszalomhoz, mivel onnan lopásról tett bejelentést a szalon üzletvezetője. A helyszínre érkezés és a bejelentő meghallgatása után az üzlet hátsó részében található elmondás szerinti „műkörmös”-szoba részbe mentek a társával, ahol a panaszos várta őket. A panaszossal az Rtv. 20 § (2) bekezdésben foglaltak betartásával közölte a r. főrm. a kilétüket és a vele szemben szükségessé vált rendőri intézkedés tényét, ami az eltűnt körülbelül 3 millió forint értékű póthajak hollétével kapcsolatos.

Az intézkedés első részében helyszínre érkezéskor meghallgatta a r. főrm. a hajszalomban tartózkodó személyeket, akik külön-külön meghallgatva elmondták, hogy a hátsó szobában tartózkodó új alkalmazott feltehetően eltulajdonított 3 millió forint értékű póthaját. Szóbeli elmondásukat arra alapozták, hogy a hajak akkor tűntek el, amikor az új alkalmazott egyedül maradt a helyiségben. Az üzletajtó elektromos nyitásérzékelővel van ellátva, ami erre az időre többszöri nyitást és zárást jelzett. Ezen tényeket többen is külön állóan egybehangzóan mondták el. Ezután a r. főrm. meghallgatta a panaszost, aki elmondta, hogy nem ő vitte el a póthajákat. Az valóban igaz, hogy akkor egyedül volt a szalonban. Az intézkedés további menetében a r. főrm. egyeztetett a Gy. városi Rendőrkapitányság Intézkedő Parancsnokával, T. J. r. szds.-sal, aki 13 óra 40 perc körüli időben a helyszínre érkezett. Ezután ő hallgatta meg a cselekmény résztvevőit. Meghallgatása alatt T. J. r. őrm. tartózkodott az üzletben a panaszossal, ezalatt a r. főrm. további adatgyűjtést végezett. A r. századossal történt egyeztetés után a panaszost bűncselekmény gyanúja miatt 14 óra 20 perc körüli időben állították elő a Gy. városi Rendőrkapitányságra. A panaszossal szemben végrehajtott rendőri

intézkedés 13 óra 30 perc körüli időben kezdődött, és számunkra 14 óra 40 perckor a Gy. városi Rendőrkapitányság I-es számú objektumának előállító egységében történt elhelyezése után ért véget. Az intézkedés ideje alatt a beszélgetés normális hangnemben, a r. ftörm. véleménye szerint kulturáltan folyt. Az általuk feltett és a lopással kapcsolatos kérdésekre kapott válaszok mindkét részről kielégítőek voltak. A panaszossal mindvégig nyugodt hangnemben folyt a beszélgetés. Az előállítás tényét is az említett hátsó helyiségben közölték vele, ahol egyedül tartózkodott.

Kényszerítő eszköz alkalmazására sem az intézkedés, sem pedig a bűncselekmény gyanúja miatti előállítás során nem került sor, mivel a panaszos személy az előállítás során adott utasításainak eleget tett, azokat betartotta, együtt működő magatartást tanúsított. Az elhangzott figyelmeztetés egy esetleges kényszerítő eszköz (ide értve a testi kényszer, bilincs) alkalmazására, az utasítások megszegése és agresszív magatartás tanúsításakor tett rendőri intézkedésre vonatkozott. A ruházátvizsgálásra a Gy. városi Rendőrkapitányság I-es számú épületének előállító egységében került sor, amit N. M. r. zászlós ügyeletvezető-helyettes végzett. Erre az esetleges szabálysértésből vagy bűncselekményből származó tárgy eszköz feltalálása, valamint az előállító helyiségben történt elhelyezés miatt került sor. Az előállítás ideje alatt, a r. ftörm és társa tanúkatatást, adatgyűjtést és a bűncselekmény gyanúja miatt történő előállítást hajtottak végre. Egyéb eljárási cselekményt nem végeztek.

A panaszos nem jelezte hozzátartozó kiértesítésének igényét feléjük, amit a mellékelt Nyilatkozat megfelelő szakaszának üresen, kitöltetlenül hagyásával és aláírásával igazolt. A későbbiekben történt egyéb eljárási cselekmények során történt kiértesítésekről nincs tudomása r. ftörm.-nek. A jogorvoslati lehetőségeiről az igazoláson szerzett tudomást a panaszos.

9) T. J. r. szds. 2013. január 14-én kelt jelentésében előadta, hogy a Gy. városi Rendőrkapitányság nyomozást folytat ismeretlen tettes ellen, aki 2012. november 29-e 12 óra és 2012. december 5-e 12 óra közötti időben a [...] szépségszalonn üzetéből, 1 bőröndnyi póthaját tulajdonított el. A bűncselekménnyel okozott kár 3.000.000 Ft.

2012. december 5-én, szolgálata teljesítése során a Bűnügyi Szolgálat Intézkedő Parancsnokaként a [...] Hajszalonhoz ment a r. szds., ahol járőri intézkedés volt folyamatban egy vagyon elleni bűncselekmény elkövetése miatt. A helyszínre érve napszaknak megfelelően köszönt, bemutatkozott és a szolgálati igazolványát felmutatta. Az intézkedő járőrpáros tájékoztatta, a fenti címen lévő [...] Hajszalonban történekről. A járőrparancsnok közölte, hogy meghallgatta a sértettet és annak elmondása, valamint a helyszínen felmerült egyéb információk alapján feltételezhető, hogy az üzletben tartózkodó egyik alkalmazott a lehetséges elkövető.

Ezt követően szóban meghallgattam a Hajszalon tulajdonosát, aki elmondta, hogy külföldön vásárolt 3.000.000,- Ft értékben póthajakat, amelyeket egy nagy méretű, bordó színű, cipzáras bőröndben tárolt az üzlet hátsó felében, ahol a manikűrös lány is dolgozik. Aznap vette észre, hogy a bordó bőröndje eltűnt és helyette egy piros színű, számára ismeretlen utazóbőrönd volt elhelyezve a helyére, mely nem tartalmazott semmit.

2012. november 29-én 12 óra 30 perckor jött hozzá egy fodrász ismerőse, akinek adott egy copfot. Hátrament a bőröndhöz, melyet már az egyik kolléganője ki is húzott a szalonn elejére.

A személyes asszisztense nyitotta ki a bőröndöt és adta át a haját belőle. A bőrönd ekkor még tele volt a hajakkal, kb.10 kg póthaj volt benne. Az asszisztens, P. K. visszatolta a bőröndöt a helyére, majd a három alkalmazott, a pedikűrös és a műkörmös lány maradt az üzletben.

A feljelentő elmondása szerint alkalmazottjaival már 2-3 éve dolgozik együtt és mindegyikben megbízik, ez alól csak a manikűrös lány kivétel, aki 1 hónapja bérlő az üzlet hátsó részét, ahol a bőröndöt is tartották. A sértett csütörtökön nem ment vissza az üzletbe, mivel mentek hozzá a kollégái, hogy együtt díszítsék fel a házának udvarát. 15 órára ment hozzá mindenki, kivéve a manikűrös lány, aki csak 20 órakor ért oda hozzá.

A következő hét szerdán 12 órakor értesítette a pedikűrös alkalmazott, hogy takarítás közben észlelte, hogy nagyon könnyű a bőrönd. Kihúzta a szalon közepére és akkor látta megdöbbenve, hogy az nem is az eredeti bőrönd.

A fodrázskollégák mondták neki, hogy az elmúlt napokban volt egy hölgy, aki a műkörmösnél járt és bőröndöt húzott maga után. A helyszínen tartózkodó, biztonsági rendszert üzemelő [...] szolgálat megállapította, hogy a csütörtöki napon, amikor az alkalmazottak a feljelentőnél voltak, a műkörmös 2012. november 29-én, a délutáni órákban 17 óra 14 és 15 perckor a sértett riasztó kódjával járt benn az üzletben.

Az üzlet tulajdonosa megjegyezte még, hogy a műkörmös a napokban jelezte irányába, jelenlegi barátja „zűrös” ügyekbe keveredett, ezért lehetett szükségük hirtelen nagy mennyiségű készpénzre.

A helyszínen megállapított elsődleges adatok, a helyszín sajátosságai, a sértett nyilatkozata és a biztonsági rendszer adatai alapján az intézkedő járőrpáros a r. szds. utasítására, a panaszost a Gy. városi Rendőrkapitányságra sérülés- és panaszmentesen bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt előállította, további intézkedés megtétel céljából.

Az ügyel kapcsolatban a Bűnügyi Szolgálat által az alábbi intézkedések kerültek fogantatásra:

- 15 óra 1 perc – 15 óra 33 perc: S. L. tulajdonos feljelentési jegyzőkönyvének felvétele
- 15 óra 55 perc – 16 óra 10 perc: S. H. alkalmazott tanúkihallgatása
- 15 óra 56 perc – 16 óra 23 perc: M. B. alkalmazott tanúkihallgatása
- 16 óra 40 perc – 17 óra 5 perc: a panaszos tanúkihallgatása.

Az intézkedés során kultúrált, hangnemben beszélt. A helyszínen kultúrált hangnemben közölte a panaszossal, hogy a helyszínen felmerült információk alapján az egyenruhás kollégák bcs. gyanúja miatt elő fogják állítani a Gy. városi Rendőrkapitányságra, ahol vele szemben további intézkedések várhatók. Tájékoztatta továbbá, hogy törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről. A panaszos előállítását a Közrendvédelmi Osztály beosztottjai hajtották végre, annak módjára nyilatkozni ezért a r. szds. nem tud. A helyszínen kultúrált hangnemben zajlott a sértett, a panaszos illetve az alkalmazottak elsődleges meghallgatása

A panaszossal szembeni kényszerítő intézkedést a Közrendvédelmi Osztály beosztottjai folytatták le. A panaszos tanúkénti kihallgatása 16:40- 17:05 óra közötti időben került sor. Kihallgatást követően a megosztott bűnügyi irodában foglalt helyet. Tanúkénti kihallgatása

során vele szemben sértő vagy marasztaló hang nem hallatszott, kultúrált hangnemben folyt a beszélgetés. A panaszos a helyszínen, az ügyel kapcsolatban feltett kérdésre, hogy mit tud az eltulajdonított tárgyak vonatkozásában, egyértelmű nemmel felelt. A tanúkihallgatása során jegyzőkönyvben rögzítette a r. szds. az általa elmondottakat.

Ruházatátvizsgálást a Gy. városi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának beosztottjai végezték el. A panaszost az előállítás ideje alatt a Gy. városi Rendőrkapitányság előállító helyiségben helyezték el. Az előállítás ideje alatt a sértett feljelentési jegyzőkönyvének felvétele, illetve az alkalmazottak tanúkihallgatása zajlott. A panaszost a Közrendvédelmi Osztály beosztottjai nyilatkoztatták az előállítás során jogaira vonatkozóan. Jogorvoslati lehetőségre vonatkozóan a Közrendvédelmi Osztály beosztottjai adtak felvilágosítást.

A beszerzett információk és tények alapján elsődlegesen ezidáig (megkeresések vannak folyamatban) nem indult a panaszossal szemben szabálysértési vagy büntetőeljárás.

10) A rendőrség megküldte továbbá a bejelentésről készül hanganyagot és annak leiratát. A bejelentést P. K., az egyik alkalmazott tette. Elmondta, hogy eltűnt egy bőrönd a hajszalonból, amiben milliós értékben póthajak voltak. A helyén most egy másik bőrönd van, amiben egy darab póthaj található. Elmondta továbbá, hogy mindenki a szalonban van és ideges. A rendőr közölte, hogy kiküldi a járőrt, de a bejelentő a türelmét kérte.

11) A rendőrség megküldte az előállító helyiségben elhelyezett személyek nyilvántartásának releváns oldalát, eszerint a panaszos 2012. december 5-én 14 óra 40 perctől 16 óra 30 percig volt az előállító helyiségben elhelyezve.

12) A rendőrség megküldte a Gy. városi Városi Ügyészség 2012. december 20-án kelt levelét, amelyben a panaszos panasza kapcsán megállapította a hatáskörhiányát és a panasz elbírálását a rendőrkapitányság vezetőjének hatáskörébe utalta.

13) A rendőrség megküldte a Központi Nyomozó Főügyészség 2012. december 17-én kelt levelét, amelyben a Főügyészség a panaszos panasza kapcsán megállapította a hatáskörhiányát.

14) A rendőrség csatolta a panasz eljárás felfüggesztéséről szóló végzést, amellyel a rendőrség előtti eljárást a Testület állásfoglalásának kialakításáig felfüggesztette a kapitányság vezetője.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, a II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, a IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz való jogát, a VI.

cikkében foglalt tulajdonhoz való jogát, illetve a XV. foglalt diszkrimináció tilalmát az alábbiak szerint.

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy az előterjesztett beadványok közül valamennyit az arra jogosult terjesztette-e elő.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el. A (3) bekezdés szerint a cselekvőképtelen személy helyett törvényes képviselője jár el, korlátozottan cselekvőképes személy helyett törvényes képviselője vagy meghatalmazottja is eljárhat. A panasz meghatalmazott vagy jogi képviselő útján is előterjeszthető. Jogai képviselőként jogvédelemmel foglalkozó egyesület vagy alapítvány, nemzetiségi önkormányzat, jogi oktatást végző egyetem állam- és jogtudományi doktori fokozattal rendelkező egyetemi oktatója is eljárhat.

Az Rtv. 92. §-ából következik továbbá, hogy a Testület eljárását – akár személyesen, akár képviselő útján – csak az kezdeményezheti, akit a rendőri intézkedés érintett. A panaszos szülei sérelmezték, hogy a gyermeküket a r. szds. drogfogyasztóként állította be, illetve hol gyanúsítottként, hol tanúként beszélt róla.

A panaszos szüleinek beadványában sérelmezett események, kijelentések a lányuk emberi méltóságának csorbítására voltak alkalmasak, ezért e vonatkozásban a fentebb hivatkozott jogszabályhely alapján a leányuknak van joga panasszal élni, aki egyrészt a rendelkezésre álló iratok szerint nagykorú és cselekvőképes, így jogosult a személyes eljárásra, másrészt az I) pontban ismertettek szerint élt is önálló panasszal a vele szemben történt rendőri intézkedés miatt.

Mindezek alapján a Testület nem vizsgálta azon kifogásokat, amelyeket a panaszos szülői emeltek, mivel az ilyen kijelentések a panaszos emberi méltóságának csorbítására lettek volna alkalmasak, ugyanakkor a panaszbeadványt nem a panaszos terjesztette elő.

2) A Testület az előállítás jogszerűségének vizsgálata során az alábbi megállapításokra jutott.

a) A Testület először azt vizsgálta, hogy megfelelő jogalap birtokában állították-e elő a panaszost a rendőrök.

A panaszos sérelmezte, hogy annak ellenére állították elő a rendőrök – valós előállítási ok nélkül –, hogy a helyszínen is elmondta, hogy nem tud semmit a póthajak eltűnéséről.

A rendőri jelentések szerint a panaszos előállítására azért került sor, mert az üzlethelyiségből eltűnt három millió forint értékű póthaj, és az alkalmazottak és a tulajdonos egybehangzó állításai szerint csak a panaszos tartózkodott a dolgozók közül az eltűnés vélelmezett időpontjában, ő zárta az üzlethelyiséget, és ismerte a póthajak pontos tárolási helyét.

Az előállítás végrehatásáról szóló jelentés szerint a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdésének b) pontja alapján állították elő.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdésének b) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható.

A Btk. 316. § (1) bekezdése szerint lopást követ el, aki idegen dolgot mástól azért vesz el, hogy azt jogtalanul eltulajdonítsa.

Ezen a ponton a Testület fontosnak tartja, hogy utaljon töretlen gyakorlatára, amely szerint az intézkedés alapjául szolgáló jogellenes cselekmény – akár szabálysértés, akár bűncselekmény – tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálhatja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a büntetőügyben eljáró, illetőleg a szabálysértési hatóságok szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára hivatkozik –, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján olyan esetekben, amikor a rendőrség valamely intézkedést vagy intézkedés-sorozatot azzal indokol, hogy azt az érintett által vélhetően elkövetett bűncselekmény vagy szabálysértés alapozta meg, a Testület azt vizsgálja (az érintett vétkességének kérdésében való állásfoglalás nélkül), hogy a bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének az adott intézkedéshez szükséges fokú gyanúja fennállt-e.

A jelen esetben a helyszíni meghallgatások, és a helyszínen rendelkezésre álló bizonyítékok (vendégek fogadási rendje, riasztások ideje) mind arra mutattak, hogy a táská eltűnésének feltételezett időpontjában egyedül a panaszosnak volt hozzáférése a táskához. (Ekkor a rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos még nem hivatkozott a tanúkihallgatásakor megjelölt azon vendégre, akit állítólagosan egyedül, felügyelet nélkül hagyott az érintett táskával.) Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a panaszossal szemben fennállt az bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatti előállításhoz szükséges mértékű egyszerű gyanú.

A Testület megállapította, hogy a panaszos előállítására kellő jogalap birtokában került sor.

b) Mivel a Testület az előállítás jogalapját megfelelőnek találta, a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az intézkedés megfelelt-e az arányosság követelményének. Az Rtv. 15. §-a szerint ugyanis a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdése funkcióját tekintve a rendőri mérlegelésnek ad teret. A bekezdés imént idézett b) pontja lehetőséget biztosít az intézkedő rendőr számára az előállítás foganatosítására, ugyanakkor – ellentétben az ugyanezen szakasz (1) bekezdésében felsorolt esetekkel – nem teszi azt kötelezővé. Azonban a mérlegelés lehetősége sem korlátlan – a Testület töretlen gyakorlata szerint a mérlegelés akkor állja ki a jogszerűség próbáját, ha az megfelel az Rtv. 15. §-ában rögzített arányossági kritériumnak, tehát nem okoz olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. A fentiekből kiindulva, a jogalap megléte önmagában nem teszi a rendőri intézkedést

jogszerűvé. Amennyiben az arányosság követelménye nem érvényesül, úgy a megfelelő jogalap megléte mellett is jogszerűtlenné válik az intézkedés.

Az arányosság megítélésekor a Testületnek azt kellett figyelembe vennie, hogy volt-e az előállításnak olyan célja, amely csak a szabadság korlátozásával volt elérhető.

A Testület erre a kérdésre igenlő választ adott. A panaszost a helyszínen rendelkezésre álló adatok alapján állították elő, mint lopás elkövetésének feltételezett elkövetőjét, ezért további intézkedések, tanúkihallgatások és szembesítések lefolytatása érdekében szükséges volt a jelenléte a rendőrkapitányságon.

Megjegyzi a Testület, hogy az a tény, hogy a kihallgatások eredménye és a beszerzett bizonyítékok alapján (felmerült, hogy esetlegesen más is hozzáférhetett a táskához a kérdéses időszakban) nem volt meg vele szemben a gyanúsításhoz szükséges mértékű gyanú nem teszi utólag jogszerűtlenné és aránytalanná az előállítást.

Az előállítást a Testület mindezek alapján arányosnak is találta, ezért megállapította, hogy az a panaszos személyes szabadsághoz való alapvető jogát nem sértette.

c) Az előállítás időtartamát a Testület az alábbiakban értékelte.

A panaszos sérelmezte, hogy majdnem öt órán keresztül a rendőrség épületében tartották. A kihallgatás után, amelynek a jegyzőkönyv tanúsága szerint 17 óra 5 perckor lett vége, csak 18 óra 25 perckor engedték el. Álláspontja szerint semmilyen indoka nem volt arra a rendőrségnek, hogy a kihallgatás után még 1 óra 20 percen keresztül a kapitányságon tartsa.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése szerint a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként, határozza meg a 8 órás (illetve indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 órás) időtartamot. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott azon általános arányossági követelmény is, mely szerint „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”.

Az előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint a panaszos előállítása 2012. december 5-én 13 óra 30 perctől 18 óra 25 percig tartott. Az igazolást a panaszos aláírásával ellátta. A fogdakönyv bejegyzése szerint a panaszos az előállító helyiségben 14 óra 40 perctől 16 óra 30 percig volt elhelyezve.

A rendőri jelentések szerint a panaszos beszállítása 14 óra 20 perckor történt szolgálati gépkocsival. Az előállítása alatt az alábbi eljárási cselekményeket végezték:

- 15 óra 1 perc – 15 óra 33 perc: S. L. tulajdonos feljelentési jegyzőkönyvének felvétele
- 15 óra 55 perc – 16 óra 10 perc: S. H. alkalmazott tanúkihallgatása
- 15 óra 56 perc – 16 óra 23 perc: M. B. alkalmazott tanúkihallgatása
- 16 óra 40 perc – 17 óra 5 perc: a panaszos tanúkihallgatása.
- 17 óra 14 perckor történt meg a jegyzőkönyv RZs Neo hitelesítése. Ezt követően a szükséges ügymenet - nyomtatás, jegyzőkönyv megismerése és aláírása - kb. 25 percet vett igénybe, 17 óra 40 percig.

A rendelkezésre álló információk alapján tehát megállapítható, hogy a panaszos előállítása 13 óra 30-tól 18 óra 25 percig, azaz 4 óra 55 percen keresztül tartott. A panaszost 14 óra 40 perckor helyezték el az előállító helyiségen, ekkor letétbe vették a tárgyakat, amelyeket nem tarthatott magánál. Ezután felvették a tulajdonos feljelentését, majd párhuzamosan meghallgatták a két tanút, ezt követően a panaszost kihozták az előállító helyiségből és megkezdték a meghallgatását, ami 17 óra 5 percig tartott, majd iktatták a rendszerben a jegyzőkönyvet, amelyet a panaszos átolvasott és aláírt. Ezzel kb. 17 óra 30 perc körül végeztek. Ezt követően továbbá indokoltan hosszabbodott meg a fogvatartás azon adminisztratív teendők elvégzésének idejével, amelyek kétség kívül az intézkedés alá vont személy érdekeit is szolgálták (pl.: igazolás kiállítása, jogorvoslatról való tájékoztatás), mivel az ezen adminisztratív teendőkre fordított idő nem tekinthető aránytalanul hosszúnak.

Mindezek alapján a Testület megállapította, hogy a panaszos előállításának időtartama sem sértette a személyes szabadsághoz való jog érvényesülését.

3) A panaszos sérelmezte, hogy a vagyontárgyait elvették a rendőrök, és a tanúkihallgatás alatt nem kapcsolhatta be a telefonját.

Az Rtv. 18. § (3)-(4) bekezdésében a fogvatartott jogait csak annyiban lehet korlátozni, amennyiben az a szökés vagy elrejtőzés, a bizonyítási eszközök megváltoztatásának vagy megsemmisítésének megakadályozását, újabb bűncselekmény elkövetésének megelőzését, illetőleg az őrzés biztonságát, a fogda rendjének megtartását szolgálja. A rendőrségi fogdába történő befogadáskor, amennyiben a rendelkezésre álló adatokra, illetve a befogadás körülményeire vagy a fogvatartott viselkedésére tekintettel alapos okkal feltételezhető, hogy a fogvatartott saját vagy más életének, testi épségének veszélyeztetésére alkalmas tárgyat tart magánál, az élet, testi épség védelme, továbbá a bűncselekmény megelőzése érdekében a fogvatartott testét, erre vonatkozó előzetes figyelmeztetést követően - a testüregre is kiterjedően - át kell vizsgálni.

A Szolgálati Szabályzat 31. § (5)-(8) bekezdésében rögzíti a letételezés szabályait. Az előállító egységben történő elhelyezést megelőzően a fogvatartott személynél lévő tárgyakról az 1. mellékletben meghatározott, letéti tárgyakról szóló, 3 példányos jegyzéket kell készíteni. A letétként kezelt fizetőeszközt címletenként és - amennyiben sorszámmal rendelkezik - sorszám szerint, a többi letétként kezelt tárgyat megnevezésük, számuk és egyedi azonosítást lehetővé tevő jellemzőik feltüntetésével kell a jegyzékben feltüntetni. A jegyzék eredeti példánya a letét őrzési helyén, a másolati példányok közül egy a fogvatartottnál, egy pedig az átíró tömbben kerül elhelyezésre. A letétként kezelt tárgyak letételkori, valamint megfelelő állapotban történő megőrzéséről az előállító egységet üzemeltető

rendőrkapitányság, határrendészeti kirendeltség, rendőrőrs, illetve a (3) bekezdés szerint kijelölt előállító egység üzemeltetője gondoskodik. Az elhelyezés megszüntetését követően a fogvatartott személy részére a letéti tárgyai átadásra kerülnek. A letéti tárgyak nem igazolt hiányának, megrongálódásának vagy megsemmisülésének okát - jegyzőkönyv felvételét követő - parancsnoki kivizsgálás keretében kell megállapítani. Elhelyezéskor a fogvatartottat nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról. Betegség vagy sérülés esetén orvosi ellátásban kell részesíteni, ruházatát támadás vagy önvészély okozására alkalmas tárgy elvétele céljából a felügyeletet ellátó rendőrnek át kell vizsgálnia. A ruházat átvizsgálását a fogvatartottal ellentétes nemű személy nem végezheti, valamint nem lehet jelen, kivéve, ha az átvizsgálás technikai eszközzel történik. A fogvatartás biztonsági követelményeire figyelemmel, valamint az esetleges önkárosítás megelőzése érdekében az előállító helyiségben a fogvatartott saját tulajdonú alsó- és felsőruházatát nadrágszij nélkül, lábbelijét cipőfűző nélkül tarthatja magánál.

A letéti jegyzőkönyvből és a rendőrségi iratokból kitűnik, hogy a panaszostól a rendőrök az előállító helyiségben történő elhelyezést megelőzően átvizsgálták a panaszos ruházatát, majd a nála lévő készpénzt, a telefonját, illetve annak Sim kártyáját és a személyi igazolványát letétbe vették.

Tekintettel arra, hogy a panaszost a rendőrök az előállító helyiségben helyezték el, kötelező volt a nála lévő tárgyról tételes letéti jegyzéket felvenni és tárgyait letétként kezelni. A rendőrség csatolta a letéti jegyzéket, amelyen a panaszos aláírásával igazolta, hogy a vagyontárgyait hiánytalanul visszakapta az intézkedés végén. A panaszos maga sem kifogásolta, hogy valamely tárgyat ne kapta volna vissza. Minderre tekintettel a Testület álláspontja szerint a letételezés megfelelt a törvényi előírásoknak, így az nem okozott alapjogsérelmet a panaszosnál.

A rendelkezésre álló iratok alapján ugyanakkor nem volt pontosan megállapítható, hogy a panaszos a vagyontárgyait mikor kapta vissza, közöttük a telefont is, mivel a letéti jegyzék nem tartalmazott erre nézve óra és perc megjelölést. Ennél fogva nem volt megállapítható, hogy a panaszosnál egyáltalán nála volt-e a telefon készüléke a kihallgatásakor, ezért nem tudta Testület érdemben vizsgálni azt a panaszosi állítást, hogy azt nem kapcsolhatta be.

Mindezek alapján a panaszos tulajdonhoz való joga nem sérült a letételezés miatt, illetve a tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme nem volt megállapítható a telefonra vonatkozó kifogás kapcsán.

4) A panaszos a beadványában sérelmezte, hogy a rendőrök megalázó megjegyzéseket tettek rá.

Ezzel szemben a rendőri jelentések azt rögzítik, hogy a panaszossal szemben végig kultúrált hangnemben zajlott az intézkedés, mind a helyszínen, mind a kapitányságon. Vele szemben sértő vagy marasztaló hang nem hallatszott.

A rendőrök magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben

elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A jelen esetben a panaszos, illetve az intézkedő rendőr előadása oly mértékben vannak ellentmondásban, hogy további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel.

Tekintettel arra, hogy a panaszos állítása és a rendőri iratok egymásnak ellentmondanak, és ezen ellentmondásokat további bizonyítási eszköz hiányában a Testület feloldani nem tudta, ezért úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelme nem megállapítható.

IV.

A Testület álláspontja szerint a panaszos előállítására kellő jogalap birtokában került sor, illetve az megfelelt az arányosság követelményeinek is, ezért a panaszos személyes szabadsághoz való alapjoga nem sérült. A panaszos tulajdonhoz való joga nem sérült a letételezés miatt, illetve a tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme nem volt megállapítható a telefonra vonatkozó kifogás kapcsán. A Testület feloldani nem tudta feloldani a panaszosi és a rendőri állítások közötti ellentmondást a kifogásolt hangnem kapcsán, ezért úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelme nem megállapítható.

A Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt az intézkedést fogantató szerv vezetőjéhez áttette.

Budapest, 2013. november 26.

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET